

Szerkesztőség:
Főter. Hermann-udvar 1. emelet.
a külső folyosón.

Bérmunkások leveleit csak ismert
közönségtől fogadjuk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főter. a törvényszék mellett Neumann-
házának utcára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:
Helyben hazhoz hordva:

Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hóra	1 fr.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hóra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Egy év.

Ma egy éve, hogy az »Aradi Köz-
löny« megindult. 361 szám, mert
négy kettős ünnep kivételével, lapunk
mindennap megjelent a közönség
előtt.

Ha visszatekintünk az év elejére,
az — őszintén megvallva — szerény
kezdőt volt. A szerkesztő a lap meg-
indulása előtt néhány nappal érkezvén
Budapestről, nem ismerte a helyi vi-
szonyokat, nem azokat az erőket, me-
lyeket a lap szellemi támogatása ér-
dekében már eleve felhívni kellett
volna. Ismerkedni kellett tehát előbb,
s hogy ez az ismerkedési processus
nem tartott hosszú ideig, annak kö-
szönhetjük, — a mit hálás szívvel kell
elismernünk — hogy rokonszenves fo-
gadtatással találkoztunk.

A szabadelvű pártnak organumra
volt szüksége. Ezt nem tagadhatta az
ellenzék sem. Adva lévén tehát a lap
lét-jogosultsága, a titulus minden attól
függött, hogy a tulajdonos azzal a
tapintattal végezzük, melyet a viszo-
nyok megkívántak, s azt hisszük, ez
eddig sikerült is. Azt az egyet tud-
tuk, hogy az aradi közönség meg-
unta a személyes természetű polemiá-
kat, s megunta egyáltalában azt a
hangot, mely az aradi sajtóban egy
ideig divott. Ettől tehát tartózkodni
kellett, s e tartózkodás annál kevésbé
esett nehezünkre, mert meggyőződés-
sünk szerint is a napi sajtónak nem
feladata az, hogy elvi álláspontokra
nem tartozó személyes dolgokat vigyen a
közönség elé. Egy olyan lap, mely
személyeskedő polemikában és botrá-
nyokban keresi az érdekességet, nem
számíthat a művelt közönség becslé-
sére és támogatására, s a tapasztalat
szerint csak ephemer életű lehet.

Arra kellett tehát törekednünk,
hogy a napi politikán kívül minden
érdeket felölleljünk, s az olvasó kö-
zönség igényeinek kielégítését ne csupán
a politizálásban keressük. Ezért cik-
keztünk sokszor társadalmi kérdésekről,
s a megye és város érdekeiről,
továbbá híreink közlésében a lehető
gyorsaságra fektettük a súlyt. Közön-
ségünk meggyőződhet arról egy

éven át, hogy távirati tudósításokkal
gazdagon el voltunk látva, s nagyér-
dekű eseményekről vagy országgyűlési
tárgyalásokról nem egyszer közöltünk
hasábkra terjedő sürgönyöket.

Munkatársaink hosszú névsora ta-
nuskodik arról, hogy hányan tartották
érdemesnek lapunkat dolgozataikkal fel-
keresni. Ez a névsor egyuttal mintegy
rámutat arra, hogy mennyi közérdekű
kérdéssel foglalkoztunk az éven át. Így
büszkén utalhatunk arra, hogy nem-
zeti haladásunk és közművelődésünk
egyik legfontosabb tényezőjének, a tan-
ügynek mindig bő tere nyílt lapunk-
ban, s a szakértők sok fontos tanügyi
kérdést a mi lapunkban vitattak meg.
Az ilyen kérdéseknek lapunkat mindig
egész pártatlansággal nyitottuk meg,
s ezt a pártatlanságot irányadóul fog-
juk tekinteni a jövőben is.

Azt is észrevehette a közönség,
hogy bár politikai elvi álláspontunkat
erélylvel védelmeztük és tartottuk fenn,
tettük ezt minden élesség nélkül, leg-
alább akkor, ha ennek szükségké egy-
általán nem forgott fenn. Merülhetnek
fel egyes esetek és fordulhatnak a vi-
szonyok is úgy, hogy ezt az élességet
nem lehet elkerülni, de akkor sem fo-
gunk megfélekedni arról, hogy az el-
lenség vélemény türelmetlen megtámadása
ritkán vezet jóra, s mi a vitaközös
hevében sem kívánjuk a más meggyő-
ződésének tisztaságát vagy jó szándé-
kát kétségbe vonni.

Választások előtt állunk, s így néha
talán erősebben kell majd kifejeznünk
nézeteinket a túldolárolt érkező na-
gyításokkal, vagy gyanúsításokkal szem-
ben. De őszintén kívánjuk, hogy ne
legyen erre szükség. Ugy vettük
észre, s azt hisszük az ellenzéki
sajtó figyelmét sem kerülte el, hogy
a magyar közönség már nem sokat
ad azokra a régi elcsépett mon-
dásokra és ráfogásokra. Igyekezünk
egymást érvekkel meggyőzni annak
kölsönös elismerésével, hogy mind-
nyájunk közös czélját a haza javának
és boldogulásának előmozdítása képezi.

Igy telt el az év, s így megyünk
a következő év elé. Lelküzdvé a kezdet
nehézségeit, törekedünk minél jobb la-

pot adni közönségünknek, olyan lapot,
mely a politikán kívül, minden érde-
kes dolgot és tudnivalót elébe tár az
olvasónak, s mindennap megjelenő
nélkülözhetlen barátja. Szórakoztatja
különfélességével, tartalmának bősége-
vel, mindenre kiterjedő figyelmével, de
nem teszi idegessé nagy hangjával, s
valótlanságok hajszolásával.

A művelt közönséghez fordulunk
abban a reményben, hogy törekvésein-
ket méltányolni fogja.

Uj főrendiek. A király Ő Felsége Mi-
hajloviés Miklós, a budapesti kir. tábla
elnökét, kinek nyugdíjazás iránt való kér-
vénye elfogadtatott és Lévy Henriket, a ma-
gyar általános biztosító társaság sokéremű
igazgatóját, ki 29 év óta vezeti e nagy hazai
intézetet, a főrendiház tagjaivá
nevezte ki. Az erre vonatkozó legfel-
sőbb elhatározásokat a hivatalos lap egyik
legközelebbi száma fogja közzé tenni.

A pénzügyi bizottság általános költség-
vetési jelentésének tárgyalása alkalmával Wa-
hmann Mór egy indítványt fog a bizottságban
előterjeszteni, melynek a költségvetési előirány-
zat helyes összeállítása szempontjából nem ese-
kély fontossága van. Az egyes miniszteriumok
által építkezési czélokra felvett — tetemes ösz-
szekreke menő — kölcsönöknek ugyanis csak
évi kamata és törlesztési hányada volt eddig
a költségvetésbe felvéve. A mi sokakban azon
esalódást kelthette, hogy e kölcsönökből a va-
lóságosnál sokkal kisebb teher uel. zedik az ál-
lamra. Wahmann indítványa azt ezeleza, hogy
a kölcsön teljes összegének feltüntetésével szer-
kesztessék ugy a bevétel. mint a kiadási elő-
irányzat. Az indítvány elfogadása hihi-től fog
fog a kormány részéről ellenzéssel találkozni.

Sturza román miniszter elutazásának
napja. — mint Bukarestből jelentik. — köze-
lebbre várható. A miniszter huzamosabb időre
Budapestre és Bésbe megy s utazása tud-
valevőleg a vámtárgyalásokkal van ösze-
függésben.

A pártfegyelem.

Arad, Deczember 19.

* A szombati szavazás a képviselő-
házban mindenesetre tanulságos volt.
Megtanulhatta az ellenzék ebből azt,

hogy a kiszámított furlang sem képes
a jászberényi szavazás ismét-
lődését előidézni. Az ártatlannak tetsző
interpellatio alakjában megkezdett akna-
munka arra calculált, hogy a karác-
sonyi ünnepek folytán a kormánypárti
képviselők hazaszélednek, s az inter-
pellatio kedvéért annálkevésbé fognak
együtt maradni, mert a házszabályok
értelmében a miniszter ugy sem köte-
les a z o n n a l válaszolni. Másrésztől
meg azon remény kecsgettette az ellen-
zékét, hogy az interpellatio gyanúsító
indokolásával felkeltve a miniszter ön-
éretét, az a z o n n a l v á l a s z t
kiforceirozza és így sikerülni fog a
minisztert ha nem is megbuktatni, de
legalább compromittálni.

A számítás nem volt rossz; mert a
mindig lelkiismeretesen teljesített kö-
telesség tiszta öntudata és a férfias
önérzet nem tűrhette, hogy a szeplőt-
len hazafiasságot a gyanúsítás vádja
csak egy pillanatra is elhomályosítsa.
Nem gondolt a következményekkel,
nem számolt az esélyekre, hanem ne-
mes bátorsággal kelt fel székéről
Tiszta Kálmán s a meggyőződés
hatalmas szavával verte vissza az ál-
nok támadást és szavainak meggyőző
igazsága elementaris erővel hatott még
a kárörvendőkre is.

Az eredmény ismét egygyel szapo-
ritotta azon fényes diadalok hosszú so-
rát, mely Tiszta Kálmán t ál-
lamférfi pályáján eddig is kísérte.

De a tanulságot levonhatja a kor-
mánypárt is a szombati szavazásból.
Megtanulhatta azt, hogy a kötelesség
teljesítése aól semmiféle képzelt, vagy
valószínűnek látszó indokból sem sza-
bad kibúvni. Megtanulhatta azt is, hogy
a jó katona a csatartól el nem hagy-
hatja egy pillanatra sem s csak akkor
térhet pihenőre, ha a vezér erre meg-
adja az engedélyt.

A pártfegyelem lazasága a legna-
gyobb veszélyt rejti magában. A pa-
lamentárisan kormányzott országokban
a legigazabb ügy is bukásnak van
kitéve, ha az alkotmányos többség
tagjai a párt kötelekéből és a válas-
tókna tett kötelező ígérethől kifolyó
kötelességük teljesítésében lelkiismeret-

lenül járnak el. Mert nem lehet lelki-
meretesnek tekinteni a legjobb aka-
rattal sem azt, ha a párttagok bármind
indokból is a pártkötelekét lagymata-
gon fogva fel, saját akaratuk és meg-
győződésüknek koczkára tételével a
szavazás elől könnyelműen kitérnek.

Ezen abnormis és mindenesetre
aggodalmat keltő jelenséget már gyak-
rabban tapasztaltuk különösen a több-
ségnél; a minek okát kutatva, ezt
csak annak tulajdoníthatjuk, hogy az
egyesek könnyen gondolkozva, mag-
gán ügyeiket, vagy kedvteléseiket nem
tudják mindig következetesen a köz-
nek alárendelni, és azzal áltatják ma-
gukat, hogy: »egy fecske nem
csinál nyarast, — s a h o m y
n é l k ü l e m i s m e g l e s z a
s z a v a z á s.

A mi áll az országos pártra, ép-
pen ugy, sőt fokozottabban áll a vidéki
pártokra és sok tekintetben az aradvárosi
szabadelvű pártokra is. A törvényhatóság
termében és sok más bizottságban ha-
tározott többségben van a szabadelvű
párt, és mégis gyakran ér meglepetés
minket, a minek oka a pártfegyelem
lazasága s az alkotmányos kötelesség-
nek nem egész komoly fel fogása. Az
ily váratlan meglepetések után sok-
szor hallottuk a mentegetődzés szá-
vát: »h o t t u d t a m v o l n a, h a
s z ó l t a k v o l n a, s r e n d e s e n b ü n-
b a k o t k e r e s n e k, d e n e f e l e d j e k e l, h o g y
»qui s'excuse, s'accuse«!

Alkalmoszerűnek tartottuk mind-
ezeket itt elmondani annál is inkább,
mert nem nagy idő választ el az al-
kotmányos küzdelemtől, a midőn a
pártok a szavazó urna előtt mérkőz-
nek meg.

A szabadelvű párthoz tartozó pol-
gártársainkhoz fordulunk, hogy a mult
eseményeiből tanulságot merítsenek s
alkotmányos joguk gyakorlása által
csak polgári kötelességüknek tévén
eleget, az összetartás által meggyőző-
désüknek és akaratuknak mindig ér-
vényt fognak szerezni mert:

»L'union fait la force«!

Első gyilkosságom.

(Regény.)

Írta: Maos G., a párisi rendőrség volt főnöke.

— Az »Aradi Közölny« számára fordította: M. G. —

**Két rendőr. A Bucu-utca sarka. Az is-
meretlen.**

Az 1870-diki harci események előtt
Páris város rendőrei ezüst zsinoron az A. B.
C. betűk egyikét hordták, e betűk jelezvén,
hogy melyik dandárhoz tartoznak. A szol-
gálatban a dandárok három napon belül vál-
tották fel egymást. Ejjfölt reggeli 7 óráig
az őrállás »éjjli szolgálatnak« nevezett.

Ejjfölt hajnali két óráig az összes le-
gényesség, melynek éjjli szolgálata volt, az
utczákon nyüzsgött: hajnali két órákor fele
visszatért az őrszobába és tartalékban maradt,
míg a legközelebbi osztály felváltotta őket.

Napközben a szolgálatban levő dandár
rendőrei egyenkint egy meghatározott felkő-
rben mozogtak. Ejjel azonban a rendelkezésre
álló személyzet létszámahoz képest kisebb-na-
gyobb körjáratokat teljesítettek. Az őrártok
rendesen csak két emberből állottak, az idő-
sebb rendőr az utca jobb oldalán ment, társa
csekély távolságban az utca másik oldalán
követte, ekként meg volt gátolva minden ha-
szontalan fersegés a két rendőr közt és kény-
szorítva voltak a legcsekélyebb, gyanúsnak
látszó neszt is figyelemmel kíséreni.

A hatodik kerület, melyben az általam
elbeszélendő dráma lejátszódott, körülbelül
két száz rendőr felett rendelkezett, kik a város-
negyedben négy őrszopartok voltak felosztva.
A St.-Sulpice-téren volt a központi felügye-
léség, melynek parancsnoksága alatt állottak a
városnegyed összes rendőrei.

Ezt a rövid magyarázatot szükségesnek
láltam azért, hogy Párisi annak idején nagy
izgatottságban tartott büntény bonyolodását
zavartalanul megérthesse az olvasó.

Hétfőről, 1868. decz. 21-ről keddről ter-
jedő éjjel az A. dandár volt szolgálatban.

Este 11 óra 50 perczkor Crinsip, a Chris-
tine-utczában levő őrség fiatal, parancsnokló
altiszte tizenöt emberét jelentkezésre hivta
fel. Valamennyi hangosbav vagy halkbav
»Ist«-tel jelentkezett.

A személyzet gondos megismerése után
Crinsip mindegyiknek elolvasta a napi paran-
csot, közölte altalvalóival a szokásos figyel-
meztetéseket és tudomásukra hozta a külön

Az »ARADI KÖZLÖNY« tárczája.
(Deczember 20.)

„50 éven át jegyző.“

— Az »Aradi Közölny« eredeti tárczája. —

Névt nem emlegetik országjárta, nem
pendülnek meg a lantok, nem zengenek di-
csőséget a szerzésbe hozott tollak egész
özone, elmarad a tisztelgők diszkuldtósége,
ékes-zavú szónokok sem rezegtetik meg az
érzelgős hűrokat, nem hiszen az, kiről szó
van, nem hatalmas eser, melynek törzse szá-
zadokon át fentartja emléket, nem a nagyság
embere, ki tökély után fáradt, hanem egy
szerény körnek még szerényebb alakja: Csermő
mezőváros egyszerű körjegyzője.

Arra azonban, hogy valaki magasabb esz-
mekhez, zenebb érzékhez emelkedhessék,
hogy a közönséget a maga részére kinyer-
hesse, nem szükséges, hogy magasabb állás-
pontra küzdje föl magát.

Suhajda Antal — ki e hó végén
vonul a jól megérdemelt nyugalomba, miután
felszázadon, a mulandókor ezen nem csekély
tartamán át smentelte törekvéseit az egyszerű
jegyzői hivatásnak — szerény és korlátolt kö-
rének teljes betöltése által is elő tudta segíteni
a közjólétet, ki tudta vivni környezetének el-
ismerését s így azon meggyőződéssel és tiszta
lelki nyugalommal tekinthet vissza működésé-
re, hogy nem fáradozott hasztalanul.

Ötven éven át jegyzőnek lenni, már ma-
gában véve is majdnem unicum Magyarország
közigazgatási statisztikájában, ezen idő alatt
azonban egyszer sem jubilálni — bihetetlenül
hangzik a tíz évet is megünnepelni szokott
fűlnek.

Az öreg »Suhajda bácsi« egyszerűségé-
nek azonban nem imponál az ötven év, az ő
szerényiségéhez nem fér a kevetteljes predi-
katori hang. Egyéniségét én sem merném
glorifikálni — nagyon megharagudnék a
dicsőítmánusért — csupán saját tudásomból je-
gyeztem föl egynehány fényvonást, a mi ne-

mes jellemének teljes megismerésére képesít
s azt oly szépen kidomborítja. Így is kőrnem
kell, hogy e kis vallomásért ne nehezteljen
meg az öreg ur! hiszen az igazat egyszer
megmondhatja tartózkodás nélkül az ajak...

A mai fiatalabb generatio, mely gyak-
ran veti oda magát lépéső és piedestal gya-
nánt a protectio lábai alá, csak erkölcsi izi-
sének nemesítésére érdekében eszelezkzik, ha
az öreg urat példányképp maga elé állítva,
sok tekintetben utánozza, mert Suhajda bácsi
bizony nem vadászta a nagyok kegyét, nem
törte magát kincs és hatalom után, nem aláz-
kodott meg, hogy fölébb lépjen: de a becsü-
lettel és szerényen teljesített kötelességek ál-
tal szerzte meg azon jogot, hogy Csermő
mezőváros szívében örökre helyet foglal-
hasson.

Rendíthetlen becsületessége köztudo-
mású; ezzel tudott vonzani, ezzel tudta kibé-
kíteni azon ellentéteket, melyek az itt ugyan-
csak nagy számmal összegyűlt nemzetiégi,
társadalmi és felekezeti különbözötek folytán
olykor-olykor felszínre kerültek; ez volt az ő
összes erkölcsi supremaciája. Miután soha
és semmivel sem lehetett lekenyerezni, önként
következik, hogy felszázados működése alatt
semmi oka sem lehetett a szigorú jog és
igazság teréről lelépni. Ezen álláspontjához
következtesen ragaszkodott még az esetben
is, ha tudta, hogy működésével a »veritas
odium parit« elvét magára zúdítja.

Hogy ezen tulajdonságnak épp a jegyzői
hivatal körül mily morális értéke van, azt
csakis az képes kellően megítélni, ki tudja,
hogy rendszerint a községéha azon hely,
mely mindenütt a félremagyarázásoknak, a
sértett érdekek kigyőfészke legtöbb felszissze-
nésének van kitéve. A sértett érdekek viszá-
lyához azonban Suhajda bácsinak az ég oly
lelket adott, melynek vágyai nem voltak felleng-
zők, oly szívet, melynek érzelmi szenvedélye-
seké nem váltak — szóval lelkiületében és jelle-
mében oly tulajdonságot, minő helyzetéhez éppen
illet, s ezért a nép is — kivel szemben az

»aurea mediocritas« mesterileg tudta érvényre
juttatni — vallás és nemzetiégi különbség
nélkül nemesak tisztelte, de rajongásig sze-
rette.

Ha valamelyik tisztelője talán egy doboz
szivarral akart kedveskedni, (valami értékesebb
már »a priori« is asouridum lett volna), az
öreg ur mindjárt vesztegetési kísérletnek
nézte, megadta az illetőnek a magyét, »tudo-
más«, »alkalmazkodás«, »mihez tartás« végeti,
azután fogta az egész »paksamétát«, letette
egy nyilvánosan semleges helyre, — honnan
aztán tartalmát elkapodták az atyafiak; ő
azonban csak a saját pipájára gyujtott.

Életmódjában az egyszerűség és józanság
ideálja. Husz éves korában megfogadta, hogy
szeszest italt sohasem iszik s ebbeli elhatáro-
zásához tántoríthatlanul hi maradt mind e
mai napig, tehát 56 éven át. Hogy ezen el-
határozás megtartása alatt mily foku jelle-
mszilárdaság rejlik, az talán nem szorú hossza-
báb bizonyításra. Ez a jellemzilárdaság egy
alkalommal sok gondot okozott házi orvosá-
nak, ki a súlyos betegségből felépült reconva-
lescensnek haszaltalan ajánlta magyarországi
speciális fajokat. »Inkább meghalok, de borti
nem iszom«, volt a válasz s az öreg ur
nem is ivott — hanem azért feléptit. Fel-
épült ugy, hogy most is kinálja 76 éve mel-
lett a nálánál sokkal fiatalabb Halasi bácsi-
nak (»van-e, ki e nevet nem ismeri?«) a »pan-
koti főt«, a mi annyit jelent, hogy »indul-
junk el egyszerűen útnak, én Csermőről, maga
öcsém Pankotáról, s én — fogadjunk — ha-
marább leszek gyalog Aradon.« Hogy az ige-
testté nem lőn, az csupán Halasi bácsin mu-
lik, ki mindaddig késik az ajánlat elfogadá-
sával. Ez a látszólag keveset mutató, de annál
többet mondó »pankoti főt« fényes bizonyí-
téka azon önbizalomnak, melyet csak az ön-
megtartóztatás és józansághoz hozzá szokott
test kölcsönözhet a léleknek.

Egyedüli szenvedélye a pipa; nem tu-
dom, azért szerette-e eddig, hogy a község-
háza internationalis illatát közömbösítse vele,

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 18-án.

A képviselőház mai és ez évben utolsó ülést, — a kérvényeken kívül teljesen az interpellációk vették igénybe, a mint itt következnek:

Hódossy Imre: Az ipolysági királyi törvényszék több szolgabíróit és körjegyzőt vád alá helyezték ama magánok ellen elkövetett visszaélések és erőszakoskodások miatt, melyeket a választások alatt elkövettek. A királyi tábla a vád alá helyezéseket megerősítette, azok tehát jogerősöké váltak. A fegyelmi törvény értelmében mind a szolgabírókat és körjegyzőket fel kellett volna állásukról függeszteni. A vád alá helyezésről értesítették a közigazgatási bizottságot, de a függesztés meg nem történt. Panaszkodtak az iránt a belügyminiszternél, de azért azok a kik hivatalos hatalommal való visszaélés, személyes szabadság megsértése miatt vád alá helyezettek, rendesen működnek hivatalukban még ma is. Ez ügyben intézi a belügyminiszterhez a következő interpellációt:

1. Van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy Hontvármegyében az 1884. évi választások folyama alatt elkövetett büntetődel cselekvények, jelesen a hivatalos hatalommal való visszaélés és a személyes szabadság megsértése miatt Draskóczy (Gábor köcsösi, Nedeckzy Árpád korponai, ifj. Marek Károly szobi szolgabíró az ipolysági kir. törvényszék és a budapesti kir. ítélőtábla által jogerősen vád alá helyezettek és hogy Bory Tivadar szokolai, Bruckner Ferenc nagy-maroszi, Horváth István füzessyarmati, Horváth Valér rakoncazi körjegyzők szintén jogerősen vád alá vannak helyezve, hogy azonban a vád alá helyezettek az 1886. évi XXIV. t.-cz. 17. s az 1886. évi XXII. t.-cz. 107. §§. ellenére hivatalukról függesztésre nem lettek, habár a jogerősen vád alá helyezési határozatok Hontvármegye közigazgatási bizottságával már régebben közölték.

2. Igaz-e, hogy a végzett a miniszter által panasz is tételt?

3. Mily intézkedéseket tett e részben a miniszter ur és mily intézkedéseket szándékozik tenni?

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk!) Ha a képviselő uraság lett volna interpellációja tárgyát velem előbb tudatni, részletesebben is válaszolhatnék; de minthogy most egy ideig nem lesznek ülések, ez ügyre emlékeztetem szerint s úgy hiszem nem fogok eszaladni, kívánok most válaszolni. (Halljuk!)

Mindenekelőtt meg kívánom azt jegyezni, hogy én a magam részéről nagyon sajnálom, hogy már nem sokára három éve, hogy megindítottam állítólagos visszaélések miatt a büntető eljárás, majdnem három év alatt még az első stádium sines bevégezve. (Közbekiáltások balföld: ki az oka?)

Azt nem vitatom. (Zajos közbekiáltások balföld: A hontmegyei ügyész! a főispán!) En nem vádoltam senkit, én csak a tényt említem. (Nagy zaj balföld.) Igen kérem méltóztatassan nyugodtan meghallgatni. (Helyeslés jobbföld.)

Abban a t. interpelláló ur egyet fog velem érteni, hogy a vád alá helyezési határozat még nem involválja azt, hogy csakugyan bűnös is az illető. Tehát azt mondani positive, hogy elköveték a bűnt, mert vád alá helyezési határozat van, nem lehet.

De midőn ezt megjegyzem, egyúttal biztosíthatom a t. képviselő urat, hogy a fegyelmi törvényt, a mint idézte, ép úgy értem és ép úgy tartom mint a képviselő ur. Éppen azért, midőn hoztam panasz intézetet, azonnal felszólítottam igazolásra és a törvényes intézkedés megtételére a főispánt. Azt hiszem, de azt már positive nem tudom, hogy azóta ez meg is történt.

utatisásokat, melyek épen az éjjelre kiváló fontossággal bírtak.

Arról volt szó, hogy a gonosztevők legveszélyesebb fajából való bandát tetten érjenek: nyakon kellett csipni rendkívül vakmerő betörőket, kik a városnegyed üzletbenreiret rettegésben tartották. Mindennap történt több betörés és a vizsgálat constálta, hogy az ajtók, ablakok és kirakatok erőszakos felnyitása ugyanazon „rendszer” szerint eszközöltetett: ugyanazon eszközök nyomait és ügyes, avatott kezeket áruáltak el.

Néhol az eszközök, melyek az ellenálló zarak feltörésére használtattak, a helyszínen hagyták, és az acél olók, harapógók, álkülesok gyűjteményében a kalapácsnak egy különös, eddig ismeretlen nemét találtak.

Alakjuk némileg hasonlított az erős orsóhoz, de belső szerkezetük egészen sajátos volt. A legkülönösebb érekek vegyületét képezte és az öntvény oly mesterileg volt alakítva, hogy a kalapácsok hatalmasak és egyúttal könnyűek, de mindenek előtt némák voltak. A leghatalmasabb ütések hangja sem hallatszott.

Rövid és könnyen kezelhető nyele nem fából, hanem hálenszövből volt, tehát rendkívül rugalmasan bírta. Egyszóval valóságos varázs-kalapács volt, minőt csak a gonoszok nemtörődő találatott fel.

Ezzel kivételesen és saját felelősségére adta Crinsip embereinek azt az utasítást, hogy az eddigi szokástól eltérőleg a mindennapi körjárat helyett az utcákon keresztül-kasul járjanak, keresztutakon rejtőzzenek el, hogy így rendszeres és kiszámítható megjelenésük bizonyos pontokon változzék.

Teljesen igaz volt, mert senki sem ismeri jobban a rend-örjárót szervezést és utját, mint a gonosztevők és nekik mi sem könnyebb, mint percze kiszámítani, hogy egy tetszés szerinti ponton mikor kezdhetik meg működésüket a nélkül, hogy a rendőri közegek zavarásától kellene tartaniok. Ilyenkor azután egészen kényelmesen és biztosan „dolgoznak.”

Crinsip utasításait a következőleg fejezte be: „Minden gyanus külső vagy magvasított ember, minden olyan éjjeli kóborló, a ki gyanus csoportot hordoz, feltartoztatandó és ha zavartnak mutatkozik, a központba kísé-

De midőn a fegyelmi törvény azt mondja, hogy felfüggeszthető az illető tisztviselőt, a ki a vizsgálatot elrendeli, tehát itt a közigazgatási bizottság, felfüggeszthető a főispán és ha egyik sem teszi, felfüggeszthető a belügyminiszter. Biztosíthatom a t. képviselő urat, hogyha a főispán nem tenné meg, a mit nem hiszek, a belügyminiszter meg fogja tenni. (Élénk helyeslés jobbföld.)

Hódossy Imre: A miniszter ur nem tudta nekem azt válaszolni, hogy azok a tisztviselők fel vannak függesztve.

Tisza Kálmán: Azt mondtam, hogy ezt nem mondhatom positive, de azt hiszem, hogy úgy van. (Mozgás balföld.) Igen, mert úgy emlékszem, hogy most, december 15-én tartott közigazgatási bizottsági ülés.

Hódossy Imre: Ha megtörtént is ez a felfüggesztés most, hiba, hogy nem korábban történt, a mint azt a miniszterelnök értelemmel elvárhatók. (Ugy van! balföld.) Hivatkozhatik arra, hogy a mikor Horváth és Páczoly halála folytán megüresedett új választásoknál előfordult visszaélések iránt interpellált, akkor a hontmegyei tisztviselőkről azt mondta a belügyminiszter, hogy ellenük minden pártkéntet nélkül úgy fogja fordítani a törvényt, mint bárki ellen is. (Élénk helyeslés jobbföld.)

Ezt valóban helyeselni kell mindenkinek de e szavakat követve-e a tett is? — Az illető tisztviselőt olyan panaszok merültek fel, hogy két bíróság egyértelműleg helyezte vád alá. Ebből nem bizonyos ugyan, hogy az illető bűnös, de bizonyos, hogy a miniszterelnök által megkivánt konkrét esetek tényleg megvannak, mert csak ezek alapján erősíthette meg a vádlatározatot a bíróság. (Ugy van! balföld.) Annak immár két éve, hogy a tisztviselőt ellen a fegyelmi vizsgálat megindított, de a belügyminiszter hagyta őket működni egész tegnapig. Ez azonban nem az az erély és pártatlanság, melyet a belügyminiszter megígért. Igaz, hogy a mai fegyelmi törvény csak júliusban lépett életbe, de annak az alapján, aki jogerős vádlatározat folytán vád alá áll, azonnal felfüggesztendő. De a két évvel ezelőt érvényben volt fegyelmi törvény még szigorúbb, mert a szerint már azt a tisztviselőt is föl kell függeszteni, a ki ellen bűnvizsgálat van indítva. E helyett az illető tisztviselőt nyugodtan ott hagyták hivatalaikban. Ez általán nem erélyes eljárás, így kezelni a törvényeket annyit, mint azokat meg nem tartani, s ez esetben annyi mint a választások szabadságát megsemmisíteni. (Élénk helyeslés balföld.) A miniszterelnök választást tehát nem veszi tudomásul. Ellenkezőleg azt ajánlja, hogy az ügyet tüzzék ki tárgyalásra, mert a kormány ez eljárásban daczol a törvényvel, daczol a bírósággal, s ezért ezt az ügyet tüzetesen meg kell vizsgálni. (Nem fogadják el a miniszterelnök választást. Élénk helyeslés balföld.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! (Halljuk!) A mi a jelen konkrét esetet illeti, azt hiszem, elég tisztán határozottan megmondtam, hogy a mint az értesített vettem, magam részéről az intézkedést megtettem. Mert jogerősenessé az a határozat csakugyan csak a kir. tábla után lett, és így előbb nekem intézkedni nem lehetett.

De a t. képviselő ur azt mondja, hogy az 1876-diki törvény mist mond. Az 1876-diki törvény előbb kelezte, mint a büntető codex és igen jól méltóztatnak tudni, hogy a felett, hogy a büntvény vizsgálat elrendelése miként értelmezendő, azelőtt teljesen praecisított fogalom nem letezett. (Ellenmondás balföld.) De így van, és biztosíthatom a képviselő urat, hogy 1876. óta mindig, bárkiel szemben, a felfüggesztés akkor alkalmazott, midőn a vádlatározat jogerős emelkedett. (Helyeslés jobbföld: ellenmondás balföld.) soha máskép. (Közbekiáltás a szélsőbalföld: Az egri polgár!) Engedelmet lérek, felfüggesztési jog van más esetekben is: itt csak

rendő, hol a főnök éjjel utáni egy óráról kezdve állandóan található lesz.”

Erre embeiret kettenként beosztotta és pont éjtelkor valamennyi elhagyta az őrszobát, hogy szolgálatát megkezdje.

Ringué egy régi rendőr és Champy, egy njonez haladéktalanul a Buci-utca sarkára mentek, mely nekik, mint a szemmel-tartandó terület gőzputnya lett a gőzjelőre. Az égi borus, a levegő hideg, sőt decemberi éjjel volt. A hőmérő higanyoszlop három fokot mutatott a zérus alatt. Az elkésett hazatérőknek gyors léptel tisztán hallhatólag kopogtak a követeten.

„A Buci-utca sarka kitűnő megfigyelési pont”, jegyzé meg Ringué fiatal társának. „Ah, ha ezt a hirhed bandát elcsiphetnők!... Ez aztán szerencse lenne ránk nézve! Te mindjárt valóságos rendőr lennél én pedig al-tiszti rangot kapnék. Két év óta vagyok már az előléptetésre előjegyzve!”

Ringué párisi születést volt, már tíz év óta szolgált a rendőrségnél és első osztályú rendőr volt 1500 frank évi fizetéssel. Mint katona résztvett a krími hadjáratban. Sebastian falainál sebet kapott és a vitézségi éremmel, a névtelen hősök eme rendjével lett kitüntetve.

Champy, Heute-Marne megyéből. Cham-montból származott, ifjú korában ő is a haza védőinek gyémántbujárolt álmódostok: de atya elhalván, mint legidősebb fiú, munkaképtelen anyjának és ifjabb testvéreinek gyámola otthon maradt.

Saját élete vesélyeztetésével a Marne és Suiza hullámaiból két emberéletet mentett ki, és ezért a kormányt ezüst érdemkeresztet kapott. Ez indította őt arra, hogy a párisi rendőrségnél állást keressen, de a meleg pártfogás dacára kérvénye majdnem elutasított, mert akkor a rendőrséghez való felvétel, melyben a bátorság és öntekélőzős tényle naponta előfordultak, vagy a kiszolgált katonasághoz, vagy más állami szolgálathoz volt köte, ilyenell azonban Champy nem dicskedhetett. Daczára ennek az említett életementésnél tanúsított „polgári erőnyei” felvették a rendőrségbe.

Mióta szolgálatban volt, mindig Ringué-vel ment, kinek feladata volt őt rendőrileg kiképezni, — oly feladat, melynek Ringué

arról az esetéről van szó, midőn bírói határozat követeztében kötelességzarui. Ezeket hát nem lehet egymással összezararni.

De — ismétlem — mindig úgy magyaráztam és hivatkoztam a t. házra és a t. képviselő urak jogerőzetére, hogy vajjon lehet-e, hogy ha valaki ellen büntvény vizsgálat indítatik meg, azt a vádlatározat előtt mindjárt fel kelljen függeszteni?

Olay Szilárd: De ha törvény van rá!

Tisza Kálmán miniszterelnök: De nem volt meg az a törvény, voltam bátor már említeni. Az sohasem volt úgy érte, mert hisz akkor soha egy tisztviselő 48 óráig nem lehetne biztosságban, hogy fel nem függesztik, mert elég volna, hogy előálljon egy személyes ellensége oly vádakkal, melyek folytán az elővizsgálatot meg kell ejteni. Ha már ekkor mindjárt fel kellene függeszteni, nem volna a tisztviselőnek egyáltalában nyugta. (Ugy van! jobbföld.) Biztosíthatom a képviselő urat, hogy 1876. után is egyformán hajtottam végre a törvényt minden-kire nézve és egyformán hajtom végre ma is. Most pedig, mielőtt hoztam került az ügy, amit megjegyeztem, mindjárt intézkedtem. Ennél többet tennem nem lehetett és nem lehet, most sem. Épp ezért kérem a t. házat, méltóztatasson válaszat tudomásul venni. (Élénk helyeslés jobbföld.)

Hódossy Imre: T. ház! A kormányzatra nézve nem elég, ha az mondatik, hogy intézkedett a miniszter ur, hanem a kormányzat az követeli, hogy a törvény valósággal végre is hajtassék. A kormányának akarnia és tudnia kell a törvénynek érvényt szerezni: akarnia és tudnia kell azt végrehajtani E nélkül az oly phrasissok, hogy „intézkedtem”, semmit sem érnek. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbalföld.)

A mit a miniszterelnök ur mondott a fegyelmi törvény 17-ik §-ára nézve, az két részből áll.

Először azt mondotta, hogy a törvény soha végre nem lett hajtva. (Ellenmondások a jobbföld.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Azt nem mondtam!

Hódossy Imre: De azt méltóztatott mondani, hogy sohasem lett alkalmazva, vagy a mint az rendelkezik, hogy t. i. büntető vizsgálat esetén fel kell függeszteni az illető tisztviselőt. (Igaz, Ugy van! a balföld.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Azt nem mondtam. Azt mondtam, hogy az a törvény sohasem tette ezt, a mit most a képviselő ur bele akar magyarázni. Ezt mondo tam és ezt bizonyítottam. (Helyeslés a jobbföldön, ellenmondás a bal- és a szélsőbalföld.)

Hódossy Imre: En a törvény ezen szakaszának rendelkezését nem akarom semmiféle hermenentika segítségével interpellálni, hanem egyszerűen annak világos szavait idézem. E szakasz félreérthetetlenül azt mondja, hogy büntetővizsgálat esetén mindig fel kell függeszteni a hivatalnokot. (Ellenmondás a jobbföld.) A törvény ezen rendelkezése nem annyit jelent, mint a tulajdonal valamely képviselő ur himni látszik, hogy a felfüggesztésnek meg kell történnie, a mint valaki feljelentetik, hanem azt jelenti, hogy a felfüggesztésnek akkor kell megtörténnie, ha az illető bíróság az előnyomozás befejezése után a vizsgálatot elrendeli. (Igaz! Ugy van! a bal- és szélsőbalföld.)

Élnök (hosszas, nehezen lecsillapuló zaj után) fölteszi a kérdést: tudomásul veszi-e a ház a miniszterelnök választást, igen vagy nem?

A képviselők felállással szavaznak, a jegyzők megolvassák a szavazatokat, melyek szerint a képviselőház 79 szavazattal 69 ellenében a miniszterelnök választást tudomásul vette.

Ezután Apponyi Albert gr. terjesztett elő interpellációt a belügyminiszterhez, hogy szándékozik-e a választások szabad-

egész o-laadással szentelte magát; hiszen már ezrednél is unozoz-nyagzó volt.

Ejféltől hajnali egy óráig a két rendőr semmi egyéb zajt nem hallott, mint a mit a kis pálnkamérek ajtajának bezárása okozott, mert e helyiségek rendeltetésükül fogva igyekeztek lehetőleg sokáig nyitva maradni. Daczára ezen körülménynek az ily pálnkamérek férfi és női törzsvendégei a zárás után elmentek „Tribrod mamá”-nak a „nagy matrózkötel”-hez czimzett helyiségébe, a hol befűtött gyümölcsöt és más hasonló edességeket kaptak.

Ma már e városrészt a tanulóktól csaknem egészen el van hagyatva, de akkor még a Buci-ter központját képezte a tanulóknegyednek. A lármázó és tanuló ifjúságnak mindenféle váltója követte ott egymást és részint személyes vonalomból, részint a kiadott parancs folytán a rendőrök teljes szelidességgel és elnézéssel viseltettek ezen nagy gyermekek iránt, kikből, ha egyszer a túlárado ifjú erő a szelidésza minden irányában szétfeszített oly komoly és tekintélyes emberek lesznek.

Ringué e helyen már minden elképzelhető töbözödhöz hozzá volt szokva, és hódolva azon olvnek, hogy az ifjúságnak ki kell tom-bolnia magát, nem sok figyelmet fordított a tanuló és „tanulónok” zajára, a kik csoportosan masiroztak a „nagy matrózkötel”-hez.

Várt, míg az utcák kevésbé lesznek élénkek és e közben elcsodálta minden tanítói tudományát, hogy Champy collegájával megértesse az A. B. C. dandárok szolgálati beosztását, a mi egyáltalán nem akart Champy fejébe menni.

„Hallja” kérde Champy „ha az A. betű van szolgálatban, mint például ma éjjel, mit csinál akkor a B. betű?”

„Hát az éppen most pihen,” válaszolt Ringué.

„És a C. betű?”

„Az is pihen.”

„Hát mikor a B. szolgálatban van, a C.-vel mi történik?”

„Ez az osztály akkor még mindig pihen.”

„Na, akkor ez folyton pihen! Ugyan léha fizekők lehetnek, a kik nem sok vizet zavarnak! Örülök, hogy nem vagyok náluk!”

(Folyt. köv.)

ságának és tisztaságának megőrzése végett törvényjavaslatot beterjesztieni a curiai bíraskodásról a kérvény által megtagadott választások ügyében?

Papp Elek interpellálta a pénzügyminisztert az alsó-szabolcsi ármentesítő társulat keretébe tartozó több községeknek az 1881. XLIII. tez. értelmében adandó ideiglenes adómentesség iránt.

Komlóssy Ferenc interpellálta a miniszterelnököt a Mayer-alapítványi árvaház keresztényfelekezeti jellegének megőrvása iránt: és a közköztudott minisztert az iránt, hogy a zsidók utasításának saját költségükön állítani fel gimnasiumokat.

Élnök enuntálva, hogy a mai az utolsó érdemleges ülés, felhatalmazást kért az iránt, hogy az esetleg beálló üresedések iránt intézkedhessék, valamint hogy a királyi szelidésnapja alkalmával és az újv alkalmából a felségeiknek a ház hódolatteljes szerencsekívánatait tolmácsolhassa. (Általános élénk helyeslés) Végül boldog ünnepeket kíván a képviselőház tagjainak. (Általános zajos felkiáltások: Eljen az élnök!)

Ezzel az ülés véget ért.

Külföld.

A bolgár küldöttség utja. A berlini lapok által közölt bécsi hírek tekintetében, melyek a bolgár küldöttségnek Reuss herceg német nagykövetségétől történt fogadtatását nagy részletességgel vázolák, — a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” kijelenti, hogy a fogadtatásról hiteles tudósítás egyáltalán nem létezik és mindaz, a mi erre vonatkozólag közöltetett, apocryph és találgatáson alapszik. Ugyisintén tévesek azok a hírek is, melyek a küldöttségnek Berlinben állítólag törtéendő fogadtatására vonatkozólag forgalomba hoztak. A küldöttség, mint ilyen, Berlinben egyáltalán nem fog fogadtatni, sem hivatalosan, sem pedig magán uton: csupán annak egyes tagjai fognak valószínűleg mint magán személyek a külügyi hivatal egyik vagy másik tisztviselőjénél látogatást tenni, a nélkül azonban, hogy utóbbi íly esetben a külügyi hivatalt képviselők.

Russophil bolgár küldöttség. Pétervári jelentések szerint, egy sophiai bolgár küldöttség, mely a lapok állítása szerint több bolgár biztársára és a bucaresti orosz consull intervenciója folytán Pétervárra megy, meg van bízva kijelenteni, hogy a regensséget a bolgár nép nem támogatja, de fúntartja az oroszellenes armány s hogy minden engedmény, amit öök nyerne, erős o-sapás a bolgároknak, akik bizalommal várják Oroszország segítségét. Hir szerint a küldöttséget Clement metropolita fogja vezetni.

Legújabb posta.

A háboru. Berlinből távirják, hogy a „Post” felhivatalos cikket közöl, mely szerint a külpolitikai helyzet nem acut jellegű ugyan, de minden esetre igen fenyegető. Csak két megoldás képzelhető: vagy belenyugszik Oroszország az európai rendezésbe, mely neki előnyös helyzetet biztosít, vagy conflictust idéz elő Törökország által, mely ma kész eszközbe Oroszországnak. A czár hir szerint hosszasan beszélgetett Katalin nagyercegnővel, a ki a czári udvarnál a német-barát irány képviselője gyanánt szerepel.

Coburg herceg és a bolgárok. A „Revue de l'Orient” szerint, habár egy a sophiai politikai körökben, mint a főváros összes lakossága Coburg herceg jelölt-ségét nagyon komolyan veszik, megis általában meg vannak győződve arról, hogy Oroszország a nagyhatalmak elé más jelöltet fog a bolgár trónra javaslatba hozni.

Az orosz államvasutak katonaiakká lesznek. A czár ele néhány napja tervezetet nyújtottak be, mely szerint az összes orosz államvasutak katonaiakká változtatathassanak át, s így minden hivatalnok és alkalmazottja a hadsereg kötelekebe tartozzék. A terv, mely e czélra tizenöt új vasuti zászlóalj felállítását tartja szükségesnek, átadottok a miniszternek, melynek elnöke a hadügyminiszter, tagjai pedig a hadügyi, kereskedelmi, pénzügyi és közlekedési miniszteriumok egyes tagjai. A nyugati vasutat jan. 1-től kísérletképpen katonailag fogják szervezni.

Az

„ARADI KÖZLÖNY” előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 ft — kr.
Fél évre	6 „ — „
Negyed évre	3 „ — „
Egy órá	1 „ — „

Vidékre postán szétküldve:

Egy évre	14 ft — kr.
Fél évre	7 „ — „
Negyed évre	3 „ 50 „
Egy órá	1 „ 20 „

Az előfizetési pénzeket kérjük, legezelszerűben posta-utalványval, meg a hó vége előtt beküldeni, hogy a lap pontos expedició-ját fenakadás nélkül teljesíthessük.

Hirdetéseket a jövő évi folyamra már most is felvezetünk a szerkesztői helyiségben. Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldünk.

Arad, 1886. december havában.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztője és kiadóhivatala.

N A P T A R.

December 20. Hétfő. Róm. cath. napt. Ammon. — Prof. naptár Ammon, — Görög-orosz napt. (december 8.) Patapius. — Nap kél 7 óra 48 perc. Nyugszik 4 óra 8 perc.

December 20. Aradmegye rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órákor.

Munkatársaink.

Arad, december 19.

Most, midőn lapunk a mai nappal egy éves pályáját megfuttatta, és megfuttotta úgy, hogy a közvélemény elismerése szerint ez egy év alatt a vidéki hirlapiradalom legelőkelőbb közlönyei közé emelkedett, kedves kötelességünknek tartjuk közönnettel megemlékezni mindazon munkatársainkról, kik már ez egy év alatt is oly lelkesen támogattak bennünket lapunk emelésére irányzott törekvéseinkben, s a kik ebbeli munkálkodásukat a miénkel egyesítve, a lapunk programjával kitűzött célt s a közügyet előmozdítani segítettek.

Hosszu e sor s az olvasó sok oly fényes névvel fog benne találkozni, melyeknek viselőit az elsőrangú fővárosi lapok büszkén sorozzák munkatársaik közé. A legjelesebb fővárosi írók egész gárdája, tisztelte meg az „Aradi Közlöny” hasábjait, és ezen kívül bizvást elmondhatjuk azt is, hogy Aradmegye és Arad városa egész értelmiségének zöme tömörült lapunk köré, és szívesen megismerik azokat a számszámok, kik politikai vagy szepirodalmi cikkeikkel lapunkat állandóan támogatják.

Es midőn a munkatársak eme fényes sorára tekintünk, melyhez hasonlóval talán egy vidéki lap sem rendelkezhetik, természetesen kell találgatnunk, hogy lapunk már egy év alatt elérte azt a nívót, melyen jelenleg áll, s a melyen meg is fog maradni továbbra.

Munkatársaink e hatalmas phalanxa tette lehetővé azt, hogy lapunk fennállása óta csak nagy kivétellel küszölt oly cikket, mely eredeti cikke nem volt, s a mely másutt már megjelent.

Es ez a névsor tette lehetővé azt, hogy e kizárólag eredeti cikkek mind irodalmi színvonalon állottak, hogy e szívonalon lett megvitatva minden politikai esemény és minden, akár a megyei, akár a városi közügyeket érdeklő napi kérdés: hogy tárcairovatunk oly élénken és oly gazdagon van szerkesztve, minőre a vidéki hirlapiradalom alig mutat példát.

Ujdonsági rovatunk változatosságát nagyban elősegítették nagyszámu vidéki levelezőink, kiknek segítségével a megyei élet érdekes mozzanatairól épp oly pontosan és épp oly gyorsan értesíthetők olvasóinkat, mint a városiakról.

Hozzájárult ehhez az körülmény, hogy lapunk — egyedüli magyar vidéki lap — mely hétfőn és ténnap utáni napokon is megjelenik és így azon helyzetben van, hogy olvasói sokszor igen fontos és igen érdekes eseményekről a többi lapok megjelenését egy nappal megelőzve tudósíthatja.

Ugyaníly gyorsan és kimerítően adunk és adunk hírt a hazai és külföldi politikai élet eseményeiről is, elannyira, hogy összeköttetésünk folytán a legtöbb esetben a fővárosi lapokkal egyidejűleg hozunk meg e híreket.

Élénk bizonyítékát nyújtják ennek az utóbbi tudósítások is, melyeket minden alkalommal a legjobb forrásokból nyerte lapunk.

Hogy csak egy példát említsünk: a Felső-magyarországi közlöny miniszterelnökhez a Janszki-nyelvből kifolyólag intézett keziratát az összes hazai sajtót megelőzve néhány órával a hivatalos lapban való megjelenése után hoztuk meg rendkívüli kiadásban a közönség tudomására.

Lapunk multja biztos zálogul tekinthető emelkedő jövőjének, a mit biztosít azon körülmény is, hogy munkatársaink alább folyó névsorát eszentül is a magunkénak mondhatjuk azon hozzáadással, hogy e névsor a jövőben még inkább meg fog bővülni.

Politikai vagy társadalmi tárgyú vezércikkeket irtak lapunkba a következők:

Falk Miksa, Láng Lajos, Zsilinszky Mihály, Szathmáry György országgyűlési képviselő; Németh Ignác, Szokolay Cornél, Kemény Mihály eszénádmegei tantelgyelő, Bouts Döme, Varjassy József, Kuncz Elek, Varjassy Árpád, Antalffy Endre, Párecz István, dr. Márki Sándor, Fényes Dezső, dr. Bonts Gyula, Moess Károly, dr. Steinhardt Mór, dr. Báltaszéki Lajos, Kobányi Mihály és Szilágyi Albert.

Tárcairovatunk munkatársai között első helyen említjük Falk Miksát, ki „Aradi Közlöny”-t nagyrészt és méltó felülnést kellett cikkeit oly időben juttatta lapunkhoz, hogy az mi közöltük először. E rovat állandó munkatársai voltak:

Szathmáry György, Borostyán Nándor, Vértessy Arnold, Szokolay Cornél, dr. Pethő Gyula, Tábori Robert, dr. Chyzer Cornél, Milko Izidor, Hindy Géza, Hajnalka, Almásy László, dr. Janosó Benedek, dr. Márki Sándor, Horovitz Lipót, Varjassy Árpád, Antalffy Endre, Zachariás Ilonka, Szöllőssy Ká-

Arverési hirdetmény.

A város tulajdonához tartozó, Hajó-utczai 1442. helyrajzi számú 623 □-ól területű teleknek eladása iránt f. é. december 28-án, d. e. 10 órakor árverést fog a gazdasági-szék tartani. Kiküldési ár □-ölenként 2 frt, összesen 1246 frt. Bánompénzű letendő 125 frt pénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Árlejtési lehet szóval vagy szóbeli árlejtést megelőzőleg benyújtandó irásbelizárt ajánlatokkal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy a vállalkozni kívánó a feltételeket ismeri és elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1886. dczember 14-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos,
aljegyző.

1067—1886.

Árlejtési hirdetmény.

A város részére a jövő évben szükséges lakatos munkák elkészítésének elvállalása iránt f. é. december 28-án, d. e. 10 órakor árlejtést fog a gazdasági szék tartani. Bánompénzű letendő 60 frt. Árlejtési lehet szóval vagy szóbeli árlejtést megelőzőleg benyújtandó irásbeli zárt ajánlattal, mely utóbbiakhoz a bánompénz melléklendő, s melyekben kifejezve kell lenni, hogy az árjegyzéket, a melynek alapján az árlejtés tartatik és a feltételeket ismeri és azokat elfogadja. A feltételek előzőleg is Parecz István tanácsnok úrnál megtekinthetők.

Arad szab. kir. város gazdasági székének 1886. évi december 14-én tartott üléséből.

Varjassy Lajos.

KRISPIN JÓZSEF

zongora-raktára és hangversenyterme, Aradon, Deák-Ferencz-utca 28. sz., saját házában.

Van szerencsém a t. helybeli közönség figyelmét nagy választéku zongora-raktáromra felhívni.

Egy Mignon-zongora, 150 cm. hosszú, 7 octáv. érczappal, vasszerkezettel, díofából.	380 frt.	Egy zongora, széles érczappal, egész vas-keret kereszthúrokkal, szép kiállítás. díofából.	500 frt.
És nagyobb kiállításal.	420—450 frt.	Egy hangverseny-zongora, legújabb rendű, 700—1800 „	700—1800 „
Egy rövid-zongora, (Stutzfügel), elefántosont érczappal, vasszerkezettel, kereszthúrokkal, szép kiállítás díofából.	450 frt.	Egy pianino, kis alakban.	350 „
fekete fából (ebenit) palisander.	500—650 frt.	Egy pianino, nagy alakban.	400 „
		Egy pianino, kereszthúrokkal.	500—600 „
		Egy harmonium.	100—100 frt.

Minden zongora szép hangú, könnyen játszható, legnagyobb hangtartással, száraz jó fából, szállítható és tartós. Megegyezés szerint részletfizetésre is eladtnak.

A cségek, melyek gyáraiból a zongorákat hozatom, jó elkészítése iránt a legnagyobb biztositékot nyújtják.

Átjászott zongorákat cserébe válllok, azokat berletbe adom s legelőnyösebb feltételek mellett eladom.

Zongora-hangolások s javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

187—10.12

KRISPIN JÓZSEF,
zongora-kereskedő Aradon.

Zenemű, vonó- és fuvó-hangszerek, papirkereskedés és kölcsönkönyvtár Aradon, fotér, zárda-épület.

Az aradi piacon hallatlan csoda!!!

Női ingek 65, 80, 90, 1.80 krig.
Eji corsetták 65, 75, 90, 1.80-ig.
Fehér alsó-zoknyák 90, 1.—, 1.20 frtig.
Férfi ingek chiflon, pique, kreton vagy oxford 1.—
1.10, 1.20, 1.40, 1.50 frtig.
Férfi harisnyák párja 8, 10, 12, 15, 40 krig.
Gyermek harisnyák 8, 9, 10, 12, 15, 20, 25, 30-ig
Női harisnyák fehér és színes 15, 18, 20, 25.
Kretonok és szattenok 16, 18, 20, 25.
Kockás és színes szövetek 16, 20, 25.
Férfi kalcpok legújabb divatnak 1.20, 3.50-ig.

Gyermekkoscsik, kézl kosarak, utazó bőröndök, nap- és esőernyők, sétatálcák, nyakendők, keztük, paplanok, asztalneműek, ágytakarók, gyermek-ruhák legújabbak nagy választékban és meglepő olcsó árakon kaphatók.

Kilényi Adolf

Aradon, főtér 20. sz. a., a „Kék golyó“-hoz

Legelterjedtebb s legolcsóbb magyar napilap, külsejében a legszebb, tartalma szerint a legelőnkebb.

Előfizetési árak:
Egész évre. 14 frt — kr.
Fél évre. 7 „ — „
Negyedévre. 3 „ 50 „
Egy órára. 1 „ 20 „
Egyes szám Budapest 4 kr.
Vidéken 5 kr.

Kiadóhivatal:
Budapest, nádor-utca 7. sz., földszint,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

PESTI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetés legelőnyösebben posztalványnyal eszközölhető.

Mutatványszámokat
levelező-lapon nyilváníttot kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők.

A magyar olvasó közönséghez!

A „Pesti Hirlap“ immár a kilencedik évfolyamát éli. Sényes iról két csoportosul körülötte s a legújabb rendszerű rotációs gép nyomja, mely a lapot óránként 16 ezer példányban teljes 16 oldalon és már fölvágyva állítja elő, mi nagy kényelmére van az olvasónak és egész Európában eddig egyedül a „Pesti Hirlap“ dícserehető az újítással.

S méltán büszke lehet a Pesti Hirlap arra, hogy ma a legkedveltebb s legelterjedtebb lap. de még inkább arra, mint lett azaz? Nem hiszgett soha a közönség hullámzó aszeszélyének, hanem becsületesen s lankadatlanul, gyakran az áramlat ellen is lobogtatta a zászlót, melyet kitűzött. Pedig erre a zászlóra rossz idő járt, mert a liberalizmus a mi zászlónk. Magyarország újabb állami életének a liberalizmus a gyökere. Magyarországon csak egy hazafias program lehet hát: e gyökereket kímélni. Ez volt, ez lesz a mi irányunk. melyet csak azzal toldottunk meg, hogy függetlenek vagyunk s leszünk a pártoktól.

A „Pesti Hirlap“ nem hajlik sem ide, sem oda. nem ösmér pártokat és gyűlölködést; az igazságot keresi mindenben s mert csak az igazságot nézi, melyik oldalon van, meg nem nézi.
Politikai programunk tehát: erélylvel és igazsággal szolgálni a nemzeti politika, szabadelvű haladás és magyar demokracia érdekeit, kormánytól és pártoktól egyaránt függetlenül.

Veszerelőketeket különböző pártállású jeles publicisták s politikai tekintélyek írják: Pulszky Ferenc, Horváth Gyula, gr. Bánffy Béla, Eötvös Károly, Bekasits Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Kenedi Géza (felelős szerkesztő) stb.

A t. Házból cím alatt országos hírvé vált karcolatokban az újabb iról nemzedék legkitűnőbb s legelőnyösebb tagja Mikszáth Kálmán humorizálja az országgyűlési pártok és notabilitások ferdeségeit, párttekinet nélkül.

Tárcarovatunk a legváltozatosabb, legelőnkebb s oly gazdag, hogy nem ritkán három-négy tárcát is közölünk egyszerre; legjobb nevű s a közönség előtt legkedveltebb írónk gazdagítja a „Pesti Hirlap“ e rovatát, kiknek sorából legeny elég kiemelünk a következőket: dr. Ágai Adolf (Porzó, Csicseri Bors), Bartók Lajos, Beniczkyné Bajza Lenke, Borostyáni Nándor, dr. Kenedi Géza (Quintus), Kürthy Emil, Mikszáth Kálmán (Scarron), Mural Károly, dr. Schwarz Gyula, Sebők Zsigmond, Szemere Áti, Szécsi Ferenc, Tábori Róbert (Columbus) stb.

A **többi rovatokra** is a legnagyobb gondot fordítják rovatvezető munkatársaink: Antalk Károly, Barabás Albert, Luby Sándor, Somogyi Ede, Schmittely József (segédszerkesztő), stb., — csupa kipróbált journalistikai munkaerő, — ugy, hogy jól értesültség, élelenség, a tartalom gazdagsága és válaaztókossága tekintetében a „Pesti Hirlap“-pai aig vetélkedhetik még egy lap.

Távirati rovatunk mindig a leggazdagabb s kiállja a versenyt bármely európai nagy lappal. Ugy a vidéktől, mint a külföldről saját tudósítónk látnak el eredeti táviratokkal s mikor az események úgy kívánják, belmunkatársaink sorából külső tudósítót is küldünk az események színhelyére, mint legutóbb Bulgáriába.

Heti melléklapjaink — mint Kertészeti Ujság, Hasi Tanácsadó, Gazdasági Ujság, stb. — hivitták a nagy közönség hála; elismer. sét közhasznosságukkal.

Nagy gondot fordítunk még mulattató **karcolatok, apróságok, a közönség köréből** való panaszok közlésére, valamint a mindenki által szivesen olvasott **szekesztői tiszteletre.**

Regényünk mindig jól van megválasztva az érdeklésztő újabb termékek közül.

S bár legelőnyösebb kiállításban naponta (a hétfői féllapot kivéve) két teljes ívet — 16 oldal — adunk olvasónk kezébe, külön kedvezményül hetenkint egy **zeneműelőzet** is csatolunk, előfizetőink számára teljesen ingyen, úgy hogy a zenekedvelő előfizető évenként 60—70 jó darabot tartalmazó **zene-albumot** gyűjthet össze. Oly kedvezmény ez, minét ma egyetlen európai lap sem nyújt előfizetőinek.

Mindezen kedvezmények dacára a „Pesti Hirlap“ a legelőnyösebb napilapnak méltán mondható, amennyiben csekély összeggel (havonként 20 kr.) drágább az ugynevezett kis néplapoknál, melyeknél pedig ötszörte többet tartalmaz.

Legyen szabad ezek után remélnünk, hogy a „Pesti Hirlap“-ot a művelt magyar közönség ezental is pártolni s lehetőleg terjeszteni is fogja.

A „Pesti Hirlap“ előfizetési ára:
Egész évre. 14 frt — kr.
Fél évre. 7 frt — kr.
Negyed évre. 3 frt 50 kr.
Egy órára. 1 frt 20 kr.

Előfizetések a hó bármely napjától kezdhetők. Lapunk címének megírásakor sziveskedjenek a t. előfizetők arra ügyelni, hogy csak a „PESTI“ Hirlapot írjanak.

A „Pesti Hirlap“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal v., nádor-utca 7. szám. BUDAPEST.

FIGYELMEZTETES! Mint már évek hosszu során át, úgy az idén is raktárom dusan el van látva czélszerű, izlésteljes, legújabb bel- és külföldi diszmű tárgyakkal, a karácsonyi és ujévi ajándékokkal, úgy, hogy a fővárosi igényeknek is teljesen megfelel, az árak a mostani kedvezőtlen viszonyokhoz képest nagyon jutányosak.

A játékszerekre különös figyelmet fordítottam, hogy tartós és czélszerű legyen, úgy a belföldi mint külföldi játékszerek gyermekek részére nagyon olcsó árakon megszerezhetők, nagyobb gyermekek részére pedig hasznosabb tárgyak és nagyon mulattató társasjátékok nagy raktára áll rendelkezésre.

Azon tisztelt vidéki vevőimet, akik a rossz ut, vagy más okok ál fogva karácsonyi és ujévi meglepetésekre alkalmas tárgyak bevásárlását személyesen nem teljesíthetik, felkérem, mint a mult években, ugyszinte most is levél útján egész bizalommal hozzám fordulni sziveskedjenek. Igyekszik fogok irántani bizalmukat továbbra is fentartani és az igényeknek teljesen megfelelni.

Gyermekjátékoknál legelőnyösebb a fiu- vagy leánygyermek korát, s mily ősszeg van mindegyikre számítva, a megrendelésnél velem tudatni s a többit reám bízni. Remélem, hogy mint egész mostanáig annyi éveken át, úgy a jövőben sem lesz senkinek panaszja eljárásom ellen. Ugyszinten kívánatra részletes árjegyzéket bérmentve küldök.

Tombolajátékhoz alkalmas és czélszerű tárgyakat, kisebb-nagyobb csoportokban nagyon jutányos áron ajánlok, u. m. 2 rtért 5—6, sőt 10 darabot is, 5 frtért 10—20, sőt 25 darabot is sat.

Szép nagy karácsonyfák 1 métertől 3 méterig, drbja 50 krtól 1 frtig kaphatók. Diszműtárgyak és játékokon kívül még számtalan tárgyam vannak, karácsonyi és ujévi ajándéku nagyon alkalmasak, u. m. Áltsalm rendkívül jutányos árakon szerzték és amit szintén nagyon jutányos áron árusítok. Plusz szőnyegek 12 frttól kezdve. Tapestri szőnyegek 9 frttól kezdve. Ágy elébe való Plusz szőnyegek 3 frt 50 krtól kezdve. Ágy elébe való tapestri szőnyegek 2 frt 50 krtól kezdve

Mindennemű futószőnyegek rendkívül olcsó árakon. továbbá ablak-függönyök, ágy-garniturok, új kiállítású színes csemege-asztalneműek, színes és fehér rumlurgi zselkendők, muffok, női munkával ellátott szivartárcák, dohánytárcák, névjegyartók, gyutatartók, szemüvegtartók, jegyzőkönyvek, óratartók, necces-rak, zsebkétek, törölköző-tartók, ruhatartók, kulcsartók, pamlag-párnák, kályhaellenzők, újságtartók, sat. Asztali- és függőlámpák, vadászati és utazási tárgyak, illatszerek, nagy Makkart bouquet-k és készített szalon virágok.

Teljes tisztelettel:

ERNYEI GYULA,
a „Zöld papagály“-hoz.